

А Ж Р И М

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш ҳақида)

Пахтаобод тумани
йил 12 июнь

2023

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг судьяси Х.К.Абдураимов, раислигида, судья ёрдамчиси А.Султоновнинг котиблигида, Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши даъвогар “ASQARALI JAVONHIRBEK” фермер хўжалигининг манфаатида, жавобгар-“OLTIN MATO GROUP” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан 137 779 690 сўм асосий қарз, 66 134 251 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан кўзғатилган иқтисодий ишни, Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили Ш.Холиқов, жавобгар вакили Т.Абдумаликов, ишга жалб қилинган Пахтаобод туман қишлоқ хўжалиги бўлими вакили (иштирок этмади)лар иштирокида, Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши биносида очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши даъвогар “ASQARALI JAVONHIRBEK” фермер хўжалигининг манфаатида Избоскан туманлараро иқтисодий судига даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар – “OLTIN MATO GROUP” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан 137779690 сўм асосий қарз, 66134251 сўм пеня ундиришни сўраган.

Суд мажлисида Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили иштирок этиб, даъвогар фермер хўжалик ва жавобгар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги, келишувга эришганлиги сабабли фермер хўжалик раҳбари суд мажлисига келмаганлигини билдириб, медиатив келишувни тасдиқлаб беришни сўради.

Суд мажлиси ўтказилиши ҳақида фермер хўжалиги ва ишга жалб қилинган Пахтаобод туман қишлоқ хўжалиги бўлими хабардор қилинган, лекин фермер хўжалиги ва ишга жалб қилинган Пахтаобод туман қишлоқ хўжалиги бўлими вакиллари суд мажлисида иштирок этмади. Шу сабабли суд, ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал Кодексининг 170-моддасига асосан, фермер хўжалик ва ишга

жалб қилинган Пахтаобод туман қишлоқ хўжалиги бўлими вакиллариинг иштирокисиз кўришни лозим топди.

Ишга жалб қилинган Пахтаобод туман қишлоқ хўжалиги бўлими вакили суд мажлисида иштирок этиб, тақдим этилган хужжатлар асосида қонуний қарор қабул қилишни сўради.

Суд, тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги сабабли ушбу медиатив келишувни ўрганиб чиқиб, даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Чунки, даъвогар фермер хўжалик ва жавобгар ўртасида 2023 йил 10 июнда медиатив келишуви тузилган, медиатив келишувда жавобгар жамият томонидан даъвогар фермер хўжалигининг ҳисоб рақамига мавжуд қарздорликни ўн кун давомида ўтказиб беришга келишилган.

Мазкур медиатив келишув профессионал медиатор томонидан тузилган.

Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги Қонунининг 7-моддаси кўра, медиация тарафларнинг медиацияни қўллаш тўғрисидаги келишувда ифодаланган ўзаро ихтиёрий хоҳиш-истаги бўлган тақдирда қўлланилади.

Ушбу Қонуннинг 12-моддасига асосан, медиаторнинг фаолияти профессионал ёки непрофессионал асосда амалга оширилиши мумкин.

ИПКнинг 130-моддасига биноан, суд тарафларнинг келишуви учун чоралар кўради, уларга иқтисодий суд ишларини юритишнинг барча босқичларида низони ҳал этишга кўмаклашади.

ИПКнинг 131-моддасига мувофиқ, тарафлар низони келишув битимини ёки медиатив келишувни тузиб ҳал этиши мумкин. Келишув битими ёки медиатив келишув даъво тартибидаги ҳар қандай иш бўйича тузилиши мумкин.

ИПКнинг 107-моддаси биринчи қисмининг 5³-бандига биноан, тарафлар ўртасида медиация келишув тузилган бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

ИПКнинг 109-моддасига асосан, даъво аризасини кўрмасдан қолдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар бартараф этилганидан кейин даъвогар судга даъво аризаси билан умумий тартибда янгидан мурожаат қилишга ҳақли.

Қайд этилганларга кўра суд, тарафлар ўртасида медиация келишуви тузилганлиги сабабли даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Суд, давлат божини ундириш масаласини муҳокама қилган ҳолда тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилганлиги сабабли давлат божини ундирмасликни, олдиндан тўланган 33.000 сўм почта харажатиини жавобгар ҳисобидан Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши йдасига ундиришни лозим топди.

Зотан, Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги Қонуннинг 17-моддаси 6-бандига асосан, низо медиатив келишув билан медиация тартибида ҳал қилинган тақдирда, тўланган давлат божи қайтарилиши лозим, бундан суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида медиатив келишув тузилган ҳоллар мустасно.

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат божи тўғрисида”ги Қонунини 18-моддаси биринчи қисми 9-бандига мувофиқ, агар тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, ариза кўрмасдан қолдирилганда давлат божи тўлиқ ёки қисман қайтарилиши керак.

Бинобарин суд, Ўзбекистон Республикаси “Медиация тўғрисида”ги Қонунининг 7, 12, 17-моддаларини, Давлат божи тўғрисидаги Қонунинг 18-моддасини, Иқтисодий Процессуал Кодексининг 107, 109, 130, 131, 195-196-моддаларини қўллаб,

а ж р и м қ и л а д и:

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг 4-1704-2302/1961-сонли иш бўйича тақдим этилган медиация келишуви иш юритувига қабул қилинсин.

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг 4-1704-2302/1961-сонли иши бўйича тарафлар медиатив келишувига эришилганлиги инобатга олинсин.

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг 4-1704-2302/1961-сонли иши бўйича даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

“OLTIN MATO GROUP” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан;

Пахтаобод фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши фойдасига 33.000 сўм почта харажати ундирилсин.

Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар бартараф этилганидан кейин даъвогар судга даъво аризаси билан умумий тартибда янгидан мурожаат қилишга ҳақли.

Ажрим ишда иштирок этувчи шахсларга юборилсин.

Мазкур ажрим устидан қонунчиликда белгиланган тартибда апелляция тартибида Избоскан туманлараро иқтисодий суди орқали Андижон вилоят судига шикоят бериши мумкин.

**Судья
Х.К.Абдураимов**

